

Stichting Alodo p/a Laagte Kadijk 21-F, 1018 BB Amsterdam, tel. 020-6810304, e-mail: info@alodo.nl,
internet: www.alodo.nl, KvK Amsterdam: 34188079, giro: 9559894.

INHOUDELIJKE RAPPORTAGE

BASISGEZONDHEIDSZORG IN DE PERIFERIE VAN COTONOU

(projectnummer 21-01-09-091)

1 januari – 31 december 2009

STICHTING ALODO
Mei 2010

1. Inleiding

Voor het vierde achtereenvolgende jaar heeft Stichting Alodo te Amsterdam in 2009 co-financiering van Impulsis ontvangen voor de uitvoering van het project 'Basisgezondheidszorg in de periferie van Cotonou' (projectnummer 21-01-09-091). Het project wordt in Benin uitgevoerd door de lokale partnerorganisatie Association Lanminsin.

In 2010 zal Impulsis voor de vijfde en laatste keer het project financieel ondersteunen. Sinds 2008 nemen Impulsis en Stichting Alodo jaarlijks beiden een steeds relatief kleiner deel van de begroting voor hun rekening, terwijl het relatieve aandeel van Association Lanminsin jaarlijks juist stijgt. Deze afspraak is onderdeel van een proces waarin Association Lanminsin wordt voorbereid op de beëindiging van de financiële relatie vanaf 2011.

In 2009 was de totale projectbegroting 49.098 euro. Hieraan heeft Impulsis 17.185 euro bijgedragen (35%), evenals Stichting Alodo (35%). Association Lanminsin zou 14.728 euro bijdragen (30%), maar kon de lokale fondsenwerving in Benin ter hoogte van dit bedrag ondanks forse inspanningen niet volledig realiseren. Association Lanminsin droeg zelf bij met 8207 euro (17%). Het tekort van 6521 euro is opgevangen door op de uitgaven te bezuinigen. De financiële rapportage is apart bijgevoegd.

Het project beoogt de goede functionering van de basisgezondheidszorg voor de ongeveer 60.000 inwoners van de dorpen Womey, Tankpè en Togodou in de commune d'Abomey-Calavi in de periferie van Cotonou door ondersteuning en uitbreiding van de 'Clinique Docteur Hounkonnou' in Womey. Het project bestond in 2009 – net als in 2008 - uit vier inhoudelijke onderdelen: ziekenvervoer, consultatiebureau (inclusief gezondheidsvoorlichting), het voorkomen van de besmetting van baby's met HIV/aids door hun moeders, en capaciteitsopbouw van Association Lanminsin.

2. Samenwerking met Association Lanminsin

Voor de uitvoering van de activiteiten en het behalen van de beoogde resultaten heeft de Stichting Alodo een contract op 10 juni 2009 afgesloten met de Association Lanminsin. De partnerorganisatie heeft gedurende het project tweemaal inhoudelijk en financieel over de voortgang gerapporteerd, halverwege en na afloop. De weergave van uitgevoerde activiteiten en behaalde resultaten is op deze rapportages gebaseerd. Daarnaast is er regelmatig contact geweest via telefoon en e-mail. De samenwerking met Association Lanminsin verliep in 2009 opnieuw goed. De behoefte aan monitoring en overleg ter plaatse over de professionalisering en capaciteitsversterking is bij beide partijen groot. Het geplande monitoringsbezoek van Karin Nijenhuis is na overleg met Association Lanminsin en Gert Kuiper (Impulsis) uitgesteld naar januari 2010 en heeft inmiddels plaatsgevonden.

Begin oktober 2009 is dr Etienne Hounkonnou, de arts in de kliniek en voorzitter van Association Lanminsin, betrokken geraakt bij een ernstig auto-ongeval in Togo. Delen van zijn bovenste twee nekwerfels waren verbrijzeld. Nadat in eerste instantie een spoedoperatie in Frankrijk nodig leek om verlamming te voorkomen, werd uiteindelijk toch besloten om niet te opereren vanwege de grote risico's. Inmiddels had Stichting Alodo onder haar donateurs en andere belangstellenden een geldinzamelingsactie opgezet, die in korte tijd ongeveer 15.000 euro heeft opgebracht. Dit geld was nodig als bijdrage voor de kosten van een operatie in

Frankrijk en de nazorg. Zoals zoveel Afrikanen is Etienne niet tegen ziektekosten verzekerd. Association Lanminsin heeft ook zelf via de voorzitter van het Beninese parlement gelobbyd bij het Beninese Ministerie van Volksgezondheid voor een bijdrage. Het Ministerie heeft bijna 10.000 euro beschikbaar gesteld voor een behandeling in Lyon. Uiteindelijk werd om medische redenen de operatie vervangen door een orthopedische behandeling, die in maart 2010 in Lyon succesvol heeft plaatsgevonden. Stichting Alodo heeft de geldschieters in Nederland via e-mails op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen en zal het overschot in beginsel teruggeven aan de donateurs, tenzij zij het geld expliciet aan Stichting Alodo toekennen voor de reguliere projectactiviteiten.

3. Activiteiten en resultaten

Ziekenvervoer

- 141 personen (planning: 160), waarvan 101 hoogzwangere vrouwen (planning: 120) met een gecompliceerde bevalling, zijn vanuit de drie dorpen Womey, Tankpè en Togodou met de ambulance naar het centrale ziekenhuis in Cotonou vervoerd.

Afwijking: Het lagere aantal vervoerde personen dan verwacht zou te maken kunnen hebben met het feit dat een andere NGO in de zone inmiddels ook over een ambulance beschikt. Echter, de ambulance van Lanminsin is de enige in de wijde omtrek die 24 uur per dag beschikbaar is.

Consultatiebureau en gezondheidsvoorlichting

- Aan 2612 vrouwen (planning: 2500) is gezondheidsvoorlichting gegeven, waaronder wekelijkse kookdemonstraties met gezonde lokale producten.

Afwijking: door de parallel georganiseerde hiv/aids voorlichting (zie hieronder) werden meer vrouwen bereikt dan was gepland.

- 1118 zwangere vrouwen (planning: 2000) zijn ingeënt tegen tetanus
Afwijking: In 2009 heeft de overheid een gezondheidscentrum geopend dat gratis vaccinaties aan zwangere vrouwen en kinderen geeft. Hierdoor werd deze taak voor Lanminsin minder belangrijk. In 2010 is dit onderdeel dan ook uit het project gehaald.
- 1284 kinderen tussen 0-2 jaar (planning: 2500) zijn ingeënt tegen tetanus, polio, tuberculose en mazelen. Deze kinderen zijn gevolgd in hun gezondheidsontwikkeling.
Afwijking: idem.
- Van deze groep zijn 15 ernstig ondervoede kinderen (planning: 60) onder medisch toezicht aangesterkt.

Afwijking: Deze neergaande lijn, die zich ook al vorig jaar liet zien, interpreteert Lanminsin als een positief resultaat van de gegeven gezondheids- en voedingsvoorlichting aan moeders. Ook kan het worden toegeschreven aan recente overheidsinitiatieven op het gebied van microkrediet die de financieel-economische positie van de vrouwen verbeteren, waardoor zij beter in staat zijn om voor hun kinderen te zorgen.

Preventie besmetting HIV/aids moeder-kind

- 889 (planning: 1000) zwangere vrouwen konden op het reguliere consult worden overgehaald om een HIV/aids test te doen
Afwijking: een aantal vrouwen krijgt geen toestemming van hun echtgenoten. Verder waren in 2 van de 10 centra de medewerkers die in de procedures getraind waren elders gaan werken zodat de procedure niet meer in die centra gevolgd werd.
- HIV testen zijn regelmatig op betrouwbaarheid getest

- 24 seropositieve vrouwen (planning: 30) en 17 seropositieve baby's zijn onder medisch toezicht gesteld en behandeld.
- In totaal zijn in de drie dorpen 9014 personen waarvan 7432 vrouwen voorgelicht en bewust gemaakt van de preventie van HIV/aids en het belang van het testen van vrouwen én hun echtgenoten (planning: 10.000 personen waarvan 9.000 vrouwen).
Afwijking: Lanminsin geeft geen verklaring voor deze afwijking.
- De tien gezondheidscentra zijn in 2009 twee keer extern gemonitord op naleving van de PNLS-procedures en hygiënische omstandigheden (planning: 10 centra, twee keer).

Professionalisering en capaciteitsversterking Lanminsin

- Lanminsin heeft in 2009 vijf aanvragen voor financiering ingediend: bij het Belgische CTB, bij de twee banken Ecobank en Bank of Africa, en bij twee grote telecombedrijven Moov en MTN. Lanminsin maakte hiervoor onder meer gebruik van een donoroverzicht dat het Nederlandse SNV in 2004 heeft opgesteld. Aanvragen om financiering werden allen afgewezen of niet eens in behandeling genomen. Wel heeft Lanminsin door lobby bij het Ministerie van Volksgezondheid voor 5 van de 10 gezondheidscentra de hiv-testen in natura gekregen, ter waarde van 3055 euro. Ook werden evenals in 2008 vaccins ter beschikking gesteld door de overheid ter waarde van 3050 euro. In totaal heeft Lanminsin in 2009 voor 17% van de projectbegroting bijgedragen (8.207 euro), wat een procentuele stijging is ten opzichte van 2009 (toen 7% geworven). Naast de hiv-testen en vaccins in natura werden inkomsten verkregen uit de ambulance, het laboratorium en eigen bijdragen.
De aanvragen zijn met name in de eerste helft van 2009 ingediend, toen projectmanager Sébastien Honyou Assou nog werd geassisteerd door medewerker Béatrice M'Po. Zij is halverwege het jaar echter bij een grote NGO gaan werken waar ze meer geld kon verdienen.
(Planning:
- minstens vier in Benin aanwezige donoren en drie lokale/nationale overheden zijn benaderd voor fondsenwerving).
- Lanminsin heeft 30% van het budget voor het project 2009 zelf geworven)
- Lanminsin is in 2009 op eigen initiatief een nauwe samenwerking aangegaan met l'Hôpital d'Instruction des Armées in Cotonou. Dit ziekenhuis heeft een speciale afdeling voor de behandeling van moeders en kinderen met hiv/aids. Bepaalde noodzakelijke onderzoeken kunnen hier worden uitgevoerd, waar Lanminsin zelf niet de middelen en het materieel voor heeft (zoals CD4). Ook neemt dit ziekenhuis gecompliceerde gevallen in behandeling, die door Lanminsin worden doorverwezen.
- Een externe financiële audit over 2008 is in 2009 uitgevoerd en de aanbevelingen zijn geïmplementeerd
- Buiten de projectbegroting om heeft projectmanager Sébastien Honyou Assou in 2008/2009 een beurs van de Belgische organisatie CTB gekregen om een avondstudie Projectmanagement en Lokale ontwikkeling aan de universiteit in Cotonou (faculteit economie) te doen. Dit is een pittige, eenjarige master met vijf lesavonden plus les op zaterdagochtend. Desondanks heeft hij deze opleiding succesvol afgerond. Zijn projectmanagerskwaliteiten zijn hierdoor sterk verbeterd, wat bijdraagt aan de professionalisering van Association Lanminsin.

Geconcludeerd kan worden dat ook in 2009 Lanminsin erin is geslaagd om alle projectonderdelen met een relatief klein budget goed uit te voeren. De capaciteiten van Lanminsin worden steeds beter. Niettemin blijkt fondsenwerving erg lastig te zijn voor een

gedreven doch kleine organisatie als Lanminsin. Het personeel van Lanminsin is zeer geëngageerd, maar door de lage salarissen (die sinds het begin van het project in 2005 niet of nauwelijks gestegen zijn) vertrekken sommigen noodgedwongen toch naar elders. Mede daarom zijn in 2010 de salarissen verhoogd.

Door de bereikte resultaten is de gezondheidszorg in de drie dorpen verder geconsolideerd en uitgebreid. In 2009 hebben de 60.000 inwoners van de drie dorpen Womey, Tankpè en Togodou in de commune d'Abomey-Calavi toegang gehad tot goede en betaalbare gezondheidszorg. Hiermee is in 2009 aan de algehele doelstelling voldaan.

4. Doelgroep

Het aantal direct belanghebbenden was 15.114 personen, waarvan 12.176 vrouwen, 1.604 mannen en 1.334 kinderen. Dit komt vrijwel overeen met het beoogde aantal van 15.717 personen. Overigens is het waarschijnlijk dat het werkelijke aantal belanghebbenden iets lager ligt vanwege overlap in voorlichting en vaccinatie van vrouwen.

De indirecte belanghebbenden waren de ongeveer 60.000 inwoners van de drie dorpen Womey, Tankpè en Togoudo, alsmede 41 gezondheidsposten: 38 kleine privé-gezondheidsposten en de nieuwe overheidsgezondheidspost in de drie dorpen, alsmede twee overheidscentra in Cotonou. Zij maken gebruik van de diensten van de ambulance en tien geselecteerde centra zijn betrokken bij het HIV/aids-preventieonderdeel.

5. Projectactiviteiten Stichting Alodo in Nederland

Ten behoeve van het project waren in Nederland de volgende activiteiten beoogd:

Fondsenwerving bij:

- Vaste en nieuwe donateurs (50 personen)
- Lezers nieuwsbrief (200 e-mailadressen)
- Klaverjasclub Het Goede Doel te Leidschendam
- Aids Fonds (Amsterdam)
- Derde Wereld Fonds van Atos
- Triodosbank
- Rotary Amersfoort
- Een nog nader te bepalen verkenning van mogelijkheden tot meerjarige fondsenwerving bij onder meer medische instellingen

Publiciteit:

- Halfjaarlijkse nieuwsbrief van de Stichting Alodo (mei en november 2009). Verspreiding onder ongeveer 200 e-mailadressen.
- Via website (aantal bezoekers onbekend)

Gerealiseerd is het volgende:

Fondsenwerving

- Buiten het project om werd naar aanleiding van het auto-ongeluk van dr Etienne Hounkonnou in korte tijd een bedrag van ongeveer 15.000 euro ingezameld voor een

spoedoperatie in Lyon, Frankrijk. Dit was voornamelijk afkomstig van particulieren. Uiteindelijk bleek op medische gronden een operatie te risicovol en gezien Etienne's stabiele situatie werd in plaats daarvan gekozen voor een orthopedische behandeling. De Beninese overheid heeft bijna 10.000 euro ter beschikking gesteld voor Etienne's behandeling in Frankrijk. Stichting Alodo heeft de kosten van het vliegticket, medische onderzoeken in Benin en Etienne's inkomstenderving voor haar rekening genomen. Het overschot zal aan donateurs worden teruggegeven tenzij zij het gegeven bedrag expliciet aan Alodo voor het project 2010 toekennen.

- Voor het project is € 8435 is via particuliere donaties bijeengebracht. Dit is hoger dan begroot (€ 4185), wat kan worden verklaard doordat een aantal donaties voor de operatie van Etienne vrijwillig werd omgezet in donaties voor het project toen duidelijk werd dat een spoedeisende operatie niet nodig was (zie hierboven).
- € 8750 is via fondsen en informele organisaties verkregen. Dit is lager dan begroot (€ 13.000). Niettemin werden nieuwe fondsen aangeboord: Stichting Kootje en Stichting Scholtens-de Bruijn. Doordat een groot deel van de fondsenwerving pas in het laatste kwartaal van het jaar plaatsvond en een deel pas begin 2010 werd ontvangen, is een laatste betaling van € 8585 voor het project 2009 pas begin 2010 overgemaakt.

De diversificatie van fondsen is sinds 2005 toegenomen, maar de bereidwilligheid van nieuwe fondsen om in 2009 het project financieel te ondersteunen bleek lastig. Fondsen voeren vaak als argument aan dat ze door de economische en financiële crisis minder geld tot hun beschikking hebben. Bovendien willen fondsen vaak geen duurzame relatie met een project aangaan en stopt de bijdrage na één of twee keer. De inzamelingsactie voor Etienne onder particulieren geeft aan dat de bereidwilligheid tot geven en betrokkenheid nog altijd zeer groot is.

Publiciteit

- In oktober 2009 is een nieuwsbrief uitgebracht (zie bijlage). Hiermee werden ongeveer 200 e-mailadressen bereikt. Waarschijnlijk ligt het aantal bereikte geïnteresseerden hoger, omdat een aantal mensen de nieuwsbrief weer verder per e-mail verspreidt. De nieuwsbrieven staan ook op de website van Stichting Alodo.
- Vanwege het auto-ongeluk van dr Etienne Hounkonnou heeft Stichting Alodo een geldinzamelingsactie opgezet (zie hiervoor). In het kader daarvan werden tussen oktober en december 2009 drie e-mails met een update van de situatie aan donateurs gestuurd.

Bestuur Stichting Alodo

Binnen het bestuur zijn in 2009 geen wijzigingen opgetreden. Het bestuur bestaat uit: Karin Nijenhuis, Amsterdam (voorzitter), Floor van Dijk, Amsterdam (secretaris), Wim Bruins, Dronten (penningmeester) en Barbara Bakker, Eelde (algemeen lid).

De vier bestuursleden zijn allen drukbezette mensen die de werkzaamheden voor Alodo in hun schaarse vrije tijd uitvoeren. Tijd ontbreekt om fors meer inspanningen te verrichten voor fondsenwerving en publiciteit.

Comité van Aanbeveling

Op 21 maart 2009 is Gerti Hesseling na een ziekteperiode van driekwart jaar overleden. Zij was een zeer gewaardeerd lid van het Comité van Aanbeveling en vanaf het allereerste begin bij Stichting Alodo betrokken. Zij kende dr Etienne Hounkonnou persoonlijk en heeft hem diverse malen in Nederland, Mali en Benin ontmoet. Haar plaats in het comité is niet nader ingevuld.

6. Lessons learned

Uit de projectperiode 2009 kunnen de volgende lessen worden getrokken:

- Lanminsin heeft opnieuw bewezen een goede, capabele en betrouwbare partner te zijn die met een relatief klein budget uitstekende resultaten weet te bereiken.
- Door de vestiging van een overheidsgezondheidspost die gratis vaccineert, is deze taak voor Lanminsin minder urgent geworden. Op andere terreinen, zoals de ambulance, de hiv/aids preventie en het laboratorium, blijkt Lanminsin nog steeds in een grote behoefte te voorzien.
- Fondsenwerving door Lanminsin in Benin is lastig. Lanminsin heeft de capaciteiten om projecten met grotere budgetten te beheren, maar moet dan wel de kans krijgen om dat te bewijzen. Veel fondsen willen vooral hun eigen doelstellingen uitvoeren en zijn niet bereid om met een kleine NGO als Lanminsin samen te werken, ook al zijn hun resultaten uitstekend. Lobby bij de nationale overheid is een taai proces, maar leidt wel tot bijdragen in natura (hiv-testen, vaccins). Door lobby via belangrijke sleutelfiguren, zoals de voorzitter van het Beninese parlement, bleek het mogelijk om financiering te verkrijgen voor Etienne's operatie. Hieruit blijkt dat Etienne's eigen netwerk uitstekend is.
- Fondsenwerving in Nederland voor een project dat al vier jaar loopt wordt steeds moeilijker. Fondsen willen vaak maar een of twee jaar achter elkaar financieren en zijn bovendien vooral geïnteresseerd in concrete, aansprekende activiteiten. De beschikbare tijd bij de bestuursleden voor uitgebreide fondsenwerving is beperkt. Verder is de kring van donateurs constant, maar breidt niet aanzienlijk verder uit. De geldinzamelingsactie voor Etienne's behandeling in Frankrijk geeft wel aan dat de betrokkenheid van donateurs nog steeds onverminderd groot is.
- Door de moeizame fondsenwerving in Nederland, kon Lanminsin een aantal activiteiten pas later dan gepland starten.